

Nadzór pedagogiczny
System Ewaluacji Oświaty

RAPORT Z EWALUACJI PROBLEMOWEJ: EFEKTY

Miejskie Przedszkole Samorządowe Nr 3 im. Jana
Brzechwy
Mława

Mazowiecki Kurator Oświaty
Kuratorium Oświaty w Warszawie

Przebieg ewaluacji

Prezentowany raport jest rezultatem ewaluacji zewnętrznej przeprowadzonej w szkole (lub placówce) przez wizytatorów do spraw ewaluacji. Raport z ewaluacji problemowej dotyczy jednego z przedstawionych poniżej obszarów.

Ewaluacja polega na zbieraniu i analizowaniu informacji:

- o efektach działalności dydaktycznej, wychowawczej i opiekuńczej oraz innej działalności statutowej szkoły lub placówki (na podstawie danych informujących o wynikach pracy szkoły (lub placówki) odzwierciedlonych w umiejętnościach, zachowaniach, postawach, działaniach uczniów i w osiągniętych przez nich rezultatach na różnego rodzaju testach, egzaminach),
- o procesach zachodzących w szkole lub placówce (na podstawie danych, które informują o procesach i działaniach zachodzących i podejmowanych w szkole (lub placówce), a decydujących o sposobie funkcjonowania, charakterze szkoły (lub placówki) i przede wszystkim prowadzących do pożądanych efektów),
- o funkcjonowaniu szkoły lub placówki w środowisku lokalnym, w szczególności w zakresie współpracy z rodzicami uczniów (na podstawie danych informujących o sposobie współpracy ze środowiskiem i funkcjonowaniu w środowisku oraz wykorzystaniu tych zasobów w procesie nauczania i uczenia się),
- o zarządzaniu szkołą lub placówką (na podstawie danych informujących o sposobach zarządzania decydujących o jakości działań podejmowanych w szkole lub placówce).

Ewaluacja ma na celu zebranie informacji i ustalenie poziomu spełniania przez szkołę lub placówkę wymagań zawartych w załączniku do Rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 7 października 2009 r. w sprawie nadzoru pedagogicznego.

Szkoła lub placówka może spełniać te wymagania na pięciu poziomach:

Poziom E - oznaczający niski stopień wypełniania wymagania przez szkołę lub placówkę.

Poziom D - oznaczający podstawowy stopień wypełniania wymagania przez szkołę lub placówkę.

Poziom C - oznaczający średni stopień wypełniania wymagania przez szkołę lub placówkę.

Poziom B - oznaczający wysoki stopień wypełniania wymagania przez szkołę lub placówkę.

Poziom A - oznaczający bardzo wysoki stopień wypełniania wymagania przez szkołę lub placówkę.

W trakcie ewaluacji w placówce zbierano informacje pochodzące z wielu źródeł, od: dyrektora, uczących w szkole nauczycieli, innych pracowników, uczniów, rodziców (tych, których dzieci brały udział w badaniu), partnerów szkoły (lub placówki) przy wykorzystaniu różnych metod badawczych (w tym obserwację szkoły i zajęć lekcyjnych). Dzięki temu ewaluacja zewnętrzna daje wyniki o dużej wiarygodności. Jest profesjonalnie zaplanowana i wykonywana, a niezwiązani z badaną szkołą (lub placówką) wykonawcy zapewniają obiektywność.

Badanie zostało zrealizowane w dniach 31-05-2010 - 11-06-2010 przez zespół wizytatorów ds. ewaluacji, w skład którego weszli: Jolanta Jasińska, Marzenna Machała-Pniewska. Badaniem objęto 47 rodziców (ankieta i wywiad grupowy), 14 nauczycieli (ankieta i wywiad grupowy). Przeprowadzono wywiad indywidualny z dyrektorem placówki, grupowy z przedstawicielami samorządu lokalnego i partnerów przedszkola, grupowy z pracownikami niepedagogicznymi, a także obserwacje zajęć, placówki i analizę dokumentacji. Na podstawie zebranych danych został sporządzony raport, który obejmuje podstawowe obszary działania placówki: efekty działalności dydaktycznej i wychowawczej.

Informacja o przedszkolu

Nazwa placówki	Miejskie Przedszkole Samorządowe Nr 3 im. Jana Brzechwy
Patron	Jan Brzechwa
Typ placówki	Przedszkole
Miejscowość	Mława
Ulica	Hoża
Numer	6
Kod pocztowy	06-500
Urząd pocztowy	Mława
Telefon	0236543633
Fax	0236543633
Www	mazowieckie.edulink.pl/mlawa/brzechwa
Regon	13000525800000
Publiczność	Publiczna
Kategoria uczniów	Dzieci lub młodzież
Charakter	Brak specyfiki
Uczniowie, wychow., słuchacze	120
Oddziały	5
Nauczyciele pełnozatrudnieni	13
Nauczyciele niepełnozatr. (stos.pracy)	2
Nauczyciele niepełnozatr. (w etatach)	
Średnia liczba uczących się w oddziale	24
Liczba uczniów przypadających na jednego pełnozatrudnionego nauczyciela	9.23
Województwo	MAZOWIECKIE (14)
Powiat	Powiat mławski (13)
Gmina	Mława (01)
Typ gminy	
Liczba mieszkańców	
Wysokość wydatków na oświatę	
Stopa bezrobocia	

Wyniki ewaluacji

Obszar: Efekty

Wymaganie: Dzieci nabywają wiadomości i umiejętności

Komentarz:

Dzieci uczęszczające do Miejskiego Przedszkola Samorządowego nr 3 w Mławie nabywają wiadomości i umiejętności określonych w podstawie programowej wychowania przedszkolnego. Pobyt w przedszkolu usamodzielnia dzieci w wykonywaniu wielu codziennych czynności. Obserwacja zajęć potwierdziła, że dzieci dobrze radziły sobie z czynnościami samoobsługowymi typu: zapinanie guzików, korzystanie z toalety, prawidłowe trzymanie łyżki podczas jedzenia. Czynności życiowych dzieci uczą się poprzez umiejętnie zorganizowane zajęcia, np. we wszystkich grupach wiekowych pełnią dyżury (rozdają sztucce) i w ten sposób uczą się nakrywać do stołu. W trakcie zajęć malowania potrafiły korzystać z farb i pędzli, prawidłowo trzymały narzędzie i wykonywały pracę poleconą przez nauczyciela. Podczas schodzenia i wchodzenia po schodach, zgodnie z zasadami wyznaczonymi przez opiekunów, ustawiały się w kolejności jedno za drugim i trzymały poręczy. Umiejętności przedszkolaków potwierdzają ankietowani rodzice. Ich zdaniem dzieci bardzo dobrze radzą sobie z załatwianiem potrzeb fizjologicznych (tak uważa 97,43% respondentów), myciem rąk i twarzy oraz rozbieraniem się (opinia 100% respondentów), ubieraniem się (opinia 87,2% ankietowanych), poprawnym trzymaniem łyżki (tę umiejętność wskazało 89,7%), poprawnym trzymaniem widelca i zapinaniem guzików (te umiejętności potwierdziło odpowiednio 76,9% oraz 74,4% rodziców). Należy zaznaczyć, że ankietowani byli rodzice dzieci pięcio-, cztero- i trzyletnich.

Dzieci opanowały znajomość podstawowych zasad ruchu drogowego. Poświadczą to 92,31% ankietowanych nauczycieli.

Przedszkole uczy dzieci współpracy między sobą. Zostały określone zasady postępowania, które umieszczono na gazetkach w każdej sali. Według Pani Dyrektora każde dziecko zapoznawane jest z tymi zasadami, natomiast nauczyciele dbają, aby były one przestrzegane. Ponadto w latach 2006 - 2009 realizowany był program dla dzieci sześciolatków pt. "Przyjaciele Zippiego". Uczył on, m.in. zasad współpracy, właściwych zachowań itp. Elementy tego programu zawarte są w podstawie programowej oraz w programach opracowanych przez nauczycieli (realizowanych obecnie), np. "Program adaptacyjny" (obejmuje dzieci, które po raz pierwszy rozpoczęły edukację przedszkolną); "Razem różnie" - przeciwdziałanie agresji w grupie (zawiera szereg działań integrujących dzieci). Przeprowadzane są wspólne zajęcia dla wszystkich grup pt. "Rozśpiewane przedszkole". Uczestniczą w nich dzieci z różnych poziomów wiekowych - uczą się wspólnej zabawy, wzajemnego szacunku i zrozumienia. Tradycją przedszkola są organizowane bale oraz spektakle teatralne i konkursy, podczas których również spotykają się wszystkie dzieci. Wspólne zabawy są także organizowane w "rankach" oraz popołudniami na placu zabaw. Dzieci odwiedzają się wzajemnie w poszczególnych grupach wiekowych oraz wspólnie wyjeżdżają na wycieczki i wychodzą na spacer. Taka forma pracy daje dzieciom okazję do integracji między młodszymi i starszymi przedszkolakami, uczy współpracy i odpowiedzialności.

Podczas obserwowanych zajęć widoczne było duże zaangażowanie dzieci w realizację wykonywanych zadań. Przedszkolaki były roześmiane, a każde z zadań zaproponowanych przez nauczyciela stanowiło dla nich źródło radości. Wiele zabaw wymagało współpracy w duetach. Dzieci skrupulatnie wypełniały polecenia nauczyciela, zmieniały pełnione role, bawiły się w sposób bezkonfliktowy. Również podczas dowolnej zabawy dzieci pokazały, że potrafią się bawić, w grupie i indywidualnie, zachowywały się grzecznie, respektowały prośby nauczycielki. Były samodzielne, wspierały się podczas sprzątanía zabawek, wykonywały zaplanowane zadania, zachowywały się w sposób bezpieczny dla siebie i innych. Pamiętały o przyjętych regułach i stosowały je. Nie zauważono sytuacji konfliktowych pomiędzy dziećmi. Obserwacje czynione podczas zajęć w budynku oraz na placu zabaw pozwalają stwierdzić, że dzieci są świadome swoich praw, szanują prawa i własność innych oraz adaptują się do grup rówieśniczych. Potwierdzeniem tego jest fakt, że słuchały i rozumiały polecenia, były otwarte na pomysły nowej zabawy proponowanej przez dorosłych i inne dzieci. Rozmawiając podczas zabawy komunikowały się w sposób grzeczny, rozumiały, werbalny. Dowodem potwierdzającym ten sąd, oprócz obserwacji, są wyniki badań ankietowych wśród rodziców. Zdecydowana większość (94,87%) uważa, że ich dziecko chętnie podejmuje

zabawę z rówieśnikami, a 82,05%, że ich dziecko potrafi rozwiązywać konflikty z rówieśnikami. W opinii wszystkich ankietowanych rodziców dzieci potrafią respektować zasady przyjęte w trakcie zabaw.

W przedszkolu tworzy się warunki do aktywności ruchowej dziecka. Sprzyja temu infrastruktura budynku i otoczenia. Przedszkole posiada pięć sal, w których odbywają się zajęcia dla poszczególnych grup. Największym pomieszczeniem w placówce jest hol, na którym odbywają się zajęcia z rytmiki, spektakle teatralne, bale dla maluchów oraz spotkania wszystkich grup przedszkolnych. Wewnątrz budynku zgromadzono sprzęt wykorzystywany do ruchowej aktywizacji dzieci:

- 1) zjeżdżalnię,
- 2) sprzęt gimnastyczny (drabinki, równoważnia, ławeczka, materac),
- 3) materace do ćwiczeń,
- 4) piłki, skakanki, hula - hop, szarfy.

Sal, w których odbywają się zajęcia, są przestronne, kolorowe, z wydzielonym miejscem do nauki i zabawy. Ich wielkość oraz właściwe zagospodarowanie przestrzeni pozwalają na bezpieczną i różnorodną aktywność ruchową dzieci.

Na terenie należącym do przedszkola wyodrębniono plac zabaw wyposażony w :

- 1) cztery piaskownice,
- 2) ruchomy mostek,
- 3) trzy huśtawki "Ważka",
- 4) zjeżdżalnię wolnostojącą,
- 5) dwie zjeżdżalnie z mostkiem (tzw. zestaw "Zbyszek"),
- 6) trzy domki z ławeczkami i stolikami,
- 7) karuzelę,
- 8) urządzenie do wspinania.

Stan techniczny sprzętu używanego w przedszkolu jest, zdaniem dyrektora, bardzo dobry, a wszystkie urządzenia posiadają stosowny atest. Ilość urządzeń jest wystarczająca w stosunku do liczby dzieci.

Dzieci przedszkolne mają wiele okazji do aktywności ruchowej. Dbają o to wychowawczynie poszczególnych grup wdrażając dzieci do ćwiczeń, zabaw ruchowych, zabaw z wykorzystaniem sprzętu sportowego (piłek, szarf, ławeczek itp.). Ponadto w przedszkolu realizowane są (odpłatnie) rytmika i zajęcia tańca towarzyskiego prowadzone przez profesjonalnych instruktorów. Nauczyciele, wypowiadając się w ankiecie, wskazali, że aktywność ruchową dzieci wspierają poprzez:

- * zabawy i gry ruchowe,
- * ćwiczenia poranne,
- * ćwiczenia gimnastyczne,
- * stosowanie metod aktywizujących Weroniki Sherborn,
- * wykorzystywanie gimnastyki twórczej Labana,
- * włączanie gier i zabaw z wykorzystaniem kinezylogii edukacyjnej Denisona, dramy itp.

Obserwacja wybranych zajęć potwierdziła bardzo wysoki stopień zaangażowania nauczycieli w ich prowadzenie. Aktywność opiekunów zdecydowanie wpływała na aktywność ruchową dzieci. Nauczyciele wspólnie z podopiecznymi uczestniczyli w zmaganiach sportowych, pokonywaniu toru przeszkód, tańcach i śpiewach. Umiejętnie włączali wszystkie dzieci do realizacji proponowanych zadań.

Przedszkole wspiera działania twórcze dzieci, m.in. poprzez zajęcia rozwijające, które są oferowane jako odpłatne uzupełnienie podstawowej oferty dydaktycznej. Wspieranie działań twórczych (np. rysunek) jest również włączone w pakiet zajęć prowadzonych przez nauczyciela opiekującego się grupą. Potwierdzają to obserwowane zajęcia. Ponadto przedszkole umożliwia dzieciom udział w konkursach międzyprzedszkolnych oraz organizuje konkursy wewnątrzprzedszkolne i międzyprzedszkolne. Od kilku lat, corocznie przedszkole bierze udział w konkursie plastycznym "Jan Brzechwa w oczach dziecka" (pod patronatem córki Jana Brzechwy), organizowanym przez Przedszkole w Będzinie. Przedszkolaki biorą udział w konkursach plastycznych, teatralnych, muzycznych organizowanych przez Miejski Dom Kultury w Mławie, Bibliotekę Publiczną w Mławie, Parafię. Organizowane są wyjścia do muzeum, galerii, na wystawy. Nauczyciele aktywizują dzieci również, np. poprzez organizację kącika teatralnego, punktu wypożyczeń książek (Przedszkole nr 3 w Mławie jako jedyna placówka przedszkolna w mieście posiada zbiór woluminów, który udostępnia (wypożycza) rodzicom i dzieciom, nazywany "Biblioteką Przedszkolną"). Cyklicznie realizowany jest program "Cała Polska czyta dzieciom". Kilka razy w tygodniu dzieci

uczestniczą w tzw. "Popołudniu z bajką", podczas którego nauczycielki czytają wybraną literaturę. Podczas obserwowanych działań twórczych dzieci (np. malowanie, nauka tańca), nauczyciele z bardzo dużym zaangażowaniem wspierali wychowanków. Stosowali wiele wzmocnień pozytywnych w postaci pochwał, uśmiechów, słów zachęty itp. Z dużą cierpliwością i spokojem podpowiadali, jak wykonać konkretne zadanie, wysłuchiwali pomysłów dzieci, służyli pomocą. Postawa nauczycieli, ich uśmiech i zainteresowanie pozytywnie wpływały na działania podopiecznych.

Na terenie placówki widoczne są efekty aktywności twórczej dzieci. Przy każdej sali zajęć znajduje się tablica, na której eksponowane są wytwory przedszkolaków. Prace dzieci wywieszane są również na holu. Prace potwierdzają różnorodność działalności twórczej dzieci. Mogą one wykonywać, np. prace plastyczne różnymi technikami, z wykorzystaniem różnych materiałów. Prezentacje prac są aktualizowane i zgodne z tematyką zajęć. Podczas ewaluacji eksponowane były, np. wytwory na temat "Moja mama", "Majowa łąka".

W placówce prowadzone są analizy osiągnięć dzieci. Zdaniem dyrektora i nauczycieli jest to konieczne, aby:

- * poznać dzieci, ich możliwości, zainteresowania i stosownie rozwijać ich talenty,
- * ocenić przygotowanie dziecka do podjęcia nauki w klasie pierwszej lub w oddziale rocznego obowiązkowego przygotowania przedszkolnego,
- * właściwie współpracować z rodzicami wychowanków i poradnią psychologiczno - pedagogiczną,
- * przestrzegać przepisów prawa oświatowego.

Analiza osiągnięć dzieci polega na ciągłej obserwacji zachowań dzieci, zbieraniu i odnotowywaniu informacji o ich postępach, gromadzeniu wytworów dzieci. Powyższe informacje są nanoszone na tzw. "karty obserwacji" (dla 3 - i 4 - latków), opracowane przez nauczycieli przedszkola. Natomiast w przypadku dzieci pięcioletnich zapisywane są w "karcie diagnozy dziecka pięcioletniego" (zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa oświatowego). Osiągnięcia podopiecznych omawiane są podczas posiedzeń rady pedagogicznej. Wskazywane są dzieci wykazujące uzdolnienia oraz te, które wymagają pomocy. Oprócz bieżących i planowanych obserwacji, prowadzone są rozmowy indywidualne z rodzicami, podczas których nauczyciele również udzielają wskazówek rodzicom odnośnie pracy z dzieckiem. Ponadto rodzice są poddawani ankietowaniu. Kwestionariusze ankiet zawierają, m.in. pytania o umiejętności dzieci, ich zainteresowania oraz o sfery rozwoju, które, zdaniem rodziców, powinny być stymulowane w przedszkolu.

Wnioski z analiz są sukcesywnie wdrażane. Z wywiadu z dyrektorem wynika, iż podjęto szereg działań w tym zakresie, np:

- 1) zatrudniono logopedę,
- 2) zorganizowano (we współpracy z Poradnią Psychologiczno- Pedagogiczną) "Szkołę dla Rodziców",
- 3) prowadzono raz w miesiącu dyżury psychologa (dotyczy ubiegłego roku szkolnego),
- 4) organizowane są zajęcia wyrównawcze,
- 5) prowadzone są zajęcia z dziećmi uzdolnionymi (przygotowanie do udziału w konkursach, występach teatralnych itp.),
- 6) prowadzone są rozmowy z rodzicami uświadamiające potrzebę zbadania dziecka w poradni psychologiczno - pedagogicznej (nauczyciele sporządzają opinie o dziecku).

Wyniki analizy osiągnięć dzieci wykorzystywane są przez nauczycieli, m.in. do: tworzenia dodatkowych zadań, opracowania programu zajęć wyrównawczych lub dodatkowych zajęć rozwijających zdolności, prowadzenia zajęć indywidualnych, poszerzenia wiedzy dzieci, typowania dzieci do konkursów.

Wdrożone wnioski przyczyniają się do rozwijania umiejętności wychowanków. Argumentem świadczącym o wysokim poziomie spełniania wymagania jest liczny udział dzieci w wielu, bardzo różnych tematycznie, konkursach, przeglądach itp. oraz uzyskiwane przez nie wysokie lokaty, np. I miejsce w konkursie "Idzie niebo..." za pracę plastyczną i konkurs wiedzy (2009), wyróżnienie dla grupy Muchomorki za udział w konkursie plastycznym "Maryja wiele imion ma" zorganizowanym z okazji VIII Festynu Mariackiego (2009), III miejsce dla zespołu wokalnego "Promyczki" za zajęcie III miejsca w XI Powiatowym konkursie Piosenki Religijnej Mława 2010, II miejsce indywidualnie w Ogólnopolskim Konkursie Plastycznym "Bohaterowie utworów Jana Brzechwy w oczach dziecka" (2010). Na podkreślenie zasługuje fakt, że Przedszkole nr 3 w Mławie, jako jedyna placówka tego typu w mieście, przygotowuje reprezentantów do udziału w przeglądzie tanecznym "GRAND PRIX MŁAWA". Duże znaczenie należy przypisać również przedsięwzięciom podejmowanym w placówce. Do rozwoju umiejętności dzieci, według opinii nauczycieli, zdecydowanie przyczyniają się:

- 1) realizacja programu "Kubusiowi Przyjaciele Natury",

- 2) realizacja elementów odimiennej metody nauki czytania według Ireny Majchrzak,
- 3) realizacja programu opracowanego przez nauczycieli MP nr 3 w Mławie pt. "Moja mała Ojczyzna".

W każdym roku opracowywane są nowe oraz kontynuowane programy wcześniejsze. Ich realizacja przyczynia się nie tylko do rozwoju umiejętności dzieci, ale również wyzwala w dzieciach aktywność i zaangażowanie, co jest widoczne podczas obserwowanych zajęć.

Fakt, że przedszkole wspiera rozwój uzdolnień dzieci potwierdzają rodzice (tak uważa 97,44% ankietowanych). Puchary i dyplomy, które otrzymały dzieci za udział w konkursach, przeglądach itp. prezentowane są na głównym holu przedszkola. Znajduje się tam również tablica ogłoszeń zawierająca: bieżące informacje dla rodziców, aktualny jadłospis, informacje edukujące dla rodziców, np. spis literatury z zakresu wiedzy pedagogicznej i edukacji dostępnej w przedszkolu, informacje na temat "Co dziecko powinno umieć idąc do szkoły?", prawa dziecka. Bieżące informacje dla rodziców są również umieszczane bezpośrednio przy salach zajęć poszczególnych grup, np. piosenki, wierszyki, których dzieci uczą się w ostatnim czasie.

Poziom spełniania wymagania: A

Wymaganie: Dzieci są aktywne

Komentarz:

Dzieci chętnie uczestniczą w zajęciach prowadzonych w przedszkolu. Potwierdzeniem tego jest obserwacja dzieci podczas zajęć organizowanych w placówce oraz wypowiedzi rodziców. Dzieci z ochotą przebywają wśród rówieśników, włączają się do zabawy, lubią swoje nauczycielki i pozostałe panie sprawujące opiekę. Dzieci wykazują się dużym zaangażowaniem, odpowiadają na zadawane pytania, wzajemnie sobie pomagają, są swobodne i uśmiechnięte. Bardzo chętnie uczestniczą w zajęciach z oferty podstawowej, na których nauczycielki wykorzystują pomoce dydaktyczne oraz stosują różne metody aktywizujące. Mają czas na zabawę, na odpoczynek, co sprzyja ich aktywności podczas zajęć tematycznych. Przedszkolaki aktywnie uczestniczą także w zajęciach z oferty dodatkowej, tj. religii, zajęciach rytmiki, języka angielskiego i zajęciach tanecznych. W dużym stopniu ma na to wpływ zaangażowanie prowadzących, rodzaj stosowanych metod pracy, wykorzystywanie pomocy, otwartość na nowości. Osoby prowadzące zajęcia dodatkowe wykazują duże umiejętności pracy z dziećmi. Potrafią zachęcić do aktywności, szukają nowych sposobów na skupienie uwagi dziecka. 97,36% ankietowanych rodziców uważa, że ich dziecko chętnie uczestniczy zarówno w zajęciach z oferty podstawowej (bez dodatkowych opłat), jak i w płatnych zajęciach z oferty dodatkowej.

Dzieci są zachęcane do samodzielności w działaniach prorozwojowych, m.in. poprzez umożliwienie im udziału w różnych konkursach, imprezach i uroczystościach przedszkolnych oraz środowiskowych. Przedszkole realizuje szereg programów aktywizujących dzieci oraz bierze udział w różnych akcjach (np. "Segreguj odpady", "Poła nadziei"), które wyzwalały w przedszkolakach aktywność poznawczą. Do najważniejszych programów należy zaliczyć: "Moja mała ojczyzna", "Żyj z przyrodą w zgodzie", "Program teatralny", "Razem raźniej", "Przyjaciele Zippiego", "Cała Polska czyta dzieciom", "Kubusiowi Przyjaciele Natury". Szereg programów zostało opracowanych przez nauczycieli Przedszkola nr 3 w Mławie. Aktywność dzieci jest również wyzwalana poprzez uczestnictwo w różnych akcjach charytatywnych, np. "Poła nadziei", "Skarbonki wielkanocne", "Białe Serca", "Góra grosza". Obserwacja oraz rozmowa z rodzicami pozwala mieć przekonanie, że dzieci "zamknięte w sobie", wyalienowane są skutecznie zachęcane do aktywności. Ważną rolę we wdrażaniu do samodzielności odgrywa baza placówki, dobre wyposażenie w pomoce dydaktyczne, zabawki i sprzęt ogrodowy. Nauczycielki wzmacniają pozytywne zachowania dzieci poprzez stosowanie pochwał, nagród, prezentowanie umiejętności dzieci i wytworów ich pracy. Ma to niebagatelne znaczenie w procesie wdrażania dzieci do samodzielności. Pozytywną rolę, szczególnie we wdrażaniu dzieci do samooceny, spełniają, zdaniem nauczycielek, tzw. "kąciki wyciszenia". Służą one przede wszystkim do uspokojenia nagromadzonych emocji oraz do przemyślenia swojego postępowania. Istotne znaczenie mają również metody pracy stosowane w przedszkolu, np. Dobrego Startu Marty Bogdanowicz, gimnastyka twórcza R. Labana, metoda ruchu rozwijającego Weroniki Sherborne, kinezojologia edukacyjna P. Denissona, metoda Carla Orffa oraz Pedagogika Zabawy.

Według opinii rodziców dzieci cały czas są zachęcane do samodzielności. Często przychodzą do przedszkola z małymi umiejętnościami w zakresie załatwiania potrzeb fizjologicznych, mycia rąk i twarzy, poprawnego trzymania łyżki i widelca, zapinania guzików, samodzielnego rozbierania się i ubierania. W przedszkolu dosyć

szybko nabywają tych umiejętności, a ich zachowanie zmienia się na lepsze. Doskonała kuchnia powoduje, że dzieci bardzo chętnie zjadają posiłki, uczą się jeść jarzyny, owoce i warzywa, proszą w domu o potrawy takie, jakie są przygotowywane w przedszkolu. Samodzielne jedzenie przy stoliku, ubieranie się to ważne dla rodziców czynności, z którymi obecnie dzieci nie mają problemu. Przedszkolaki wykazują się również samodzielnością podczas zabawy, malowania. Poprawnie trzymają kredki, chętnie rysują, zostawiają po sobie porządek. Zdaniem rodziców maluchy chętnie uczestniczą w wycieczkach, konkursach, występach artystycznych, zabawie. Uczą się w przedszkolu wielu zachowań, które potem są utrwalane w domu. Dzieci są śmiałe, nie boją się kontaktów z rówieśnikami i osobami dorosłymi.

Poziom spełniania wymagania: A

Wymaganie: Respektowane są normy społeczne

Komentarz:

Przedszkole zapewnia dzieciom bezpieczny pobyt. W tym, ani w poprzednim roku szkolnym nie zdarzyły się w przedszkolu wypadki, w których uszkodzone byłoby dziecko. O poczuciu bezpieczeństwa świadczy fakt, że dzieci chętnie przychodzą do przedszkola (opinia rodziców). W domu nie opowiadają o niepożądanych zachowaniach innych dzieci. Rodzice doceniają zabezpieczenia stosowane w przedszkolu, dzięki którym jest ono miejscem bezpiecznym, ale ich zdaniem, największy wpływ na bezpieczeństwo mają osoby zapewniające doskonałą opiekę. Dzięki staraniom wszystkich pracowników przedszkola rodzice są spokojni o swoje pociechy. Opinię rodziców biorących udział w fokusie potwierdziło 76,92% ankietowanych rodziców. Natomiast 23,08% respondentów stwierdziło, że raz lub kilka razy dziecko wspominało o lęku, ale wynikał on raczej z problemów adaptacyjnych niż poczucia zagrożenia. Dowodem na to, że przedszkole jest placówką bezpieczną, są radosne, uśmiechnięte dzieci, które zwracają się z problemami do nauczycielek, rozmawiają z nimi, chętnie uczą się wierszyków i piosenek itp. Opiekunki potrafią zmobilizować dzieci do słuchania, znają dobrze potrzeby swoich wychowanków. Obserwacja placówki potwierdza, że plac zabaw i pomieszczenia, w których przebywają dzieci (sale, korytarze, łazienki, hol z szatnią) są urządzone w sposób zapewniający bezpieczeństwo.

W przedszkolu diagnozuje się zachowania dzieci. Prowadzone są karty i zeszyty obserwacji. Zachowania dzieci analizowane są i omawiane na posiedzeniach rady pedagogicznej i podczas spotkań z rodzicami. Diagnozą, która ma charakter regularny, metodyczny objęte są wszystkie dzieci. W opinii 100% ankietowanych rodziców pracownicy przedszkola zwracają należytą uwagę na zachowania podopiecznych. W przedszkolu podejmuje się działania wychowawcze mające na celu eliminowanie zagrożeń oraz wzmocnienie właściwych zachowań. Zdaniem pani dyrektor oraz nauczycieli na niewłaściwe zachowanie wychowanków reagują wszyscy pracownicy przedszkola. W każdej grupie opracowywane są i umieszczane w widocznym miejscu tzw. kodeksy postępowania. Przestrzegany jest system kar i nagród. Przeprowadzane są indywidualne i grupowe rozmowy z dziećmi oraz z rodzicami. W spotkaniach niejednokrotnie uczestniczą pracownicy poradni psychologiczno-pedagogicznej. Tematyka spotkań z rodzicami wynika z diagnozy potrzeb. W tym roku w ramach programu "Bicie jest głupie" zorganizowano szkolenie dla rodziców pn. "Bezpieczny internet, bezpieczne dziecko". Dzieci postępujące niezgodnie z przyjętymi regułami mają zawsze szansę poprawy. Przedszkole organizuje dzieciom spotkania z przedstawicielami policji, straży pożarnej i miejskiej, które dostarczają informacji na temat bezpiecznych zachowań. Podczas obserwacji wybranych zajęć nie miały miejsca zachowania agresywne ani zagrażające bezpieczeństwu innych. Nauczycielki bardzo szybko i stanowczo reagowały na zachowania odbiegające od przyjętych reguł. Należy podkreślić, że za każdym razem, reakcji towarzyszył duży spokój, opanowanie i przyjazny głos. Panie w sposób aktywny włączały się w przebieg zabaw i wspólnie z dziećmi wykonywały ćwiczenia ruchowe. Pracownicy przedszkola wykazują w stosunku do przedszkolaków wiele ciepła i cierpliwości. Zwracają się do nich po imieniu, językiem dostosowanym do wieku dzieci. Poziom zabezpieczeń przed czynnikami zewnętrznymi jest odpowiedni i adekwatny do potrzeb. Pożądane zachowania dzieci są dostrzegane i wzmocniane, najczęściej poprzez stosowanie:

- 1) słownych i rzeczowych nagród (np. słoneczek, chmurek, kropelek deszczu, medali itp.),
- 2) listów gratulacyjnych kierowanych do rodziców,
- 3) pochwał dzieci na spotkaniach z rodzicami.

Ponadto dzieci są mobilizowane do przestrzegania kodeksów postępowania opracowanych w poszczególnych

grupach, uczą się samooceny, poznają wzory dobrego zachowania, np. na podstawie analizowanej literatury dziecięcej, filmów itp.

Dzieci znają obowiązujące normy. Są jasno informowane, jakich zasad postępowania należy przestrzegać. Potwierdzili to wszyscy ankietowani (rodzice, nauczyciele). Podczas obserwacji zajęć prowadzonych w przedszkolu (w poszczególnych grupach lub wspólnych dla różnych grup, np. rytmika, nauka tańca, zabawy z okazji Dnia Dziecka) nie zauważono zachowań odbiegających od norm społecznych. Dzieci wykazywały się dużą dyscypliną, na co niewątpliwie miały wpływ: zaangażowanie nauczycieli i tempo prowadzonych zajęć. Z zachowania dzieci na placu zabaw można wywnioskować, że chętnie przebywają na świeżym powietrzu i z przyjemnością biorą udział w proponowanych zajęciach i zabawach ruchowych. Wykazują się pomysłowością i inicjatywą. Bezpiecznie poruszają się na terenie placu zabaw i w sposób dozwolony korzystają z zabawek i sprzętu ogrodowego. Reagują na umowne znaki i sygnały. Przestrzegają zasad i norm ustalonych w grupie.

Przedszkole analizuje wdrażane działania, ocenia ich skuteczność oraz je modyfikuje. Potwierdzeniem tego jest opracowanie dokumentacji ewaluacji wewnętrznej na rok 2009/10, która obejmuje wszystkie obszary pracy przedszkola wskazane w rozporządzeniu o nadzorze pedagogicznym. Przedszkole nie miało takiego obowiązku, jednak taką podjęło decyzję. W odniesieniu do poszczególnych obszarów sformułowano wyniki ewaluacji i wnioski, nakreślono kierunki działań. Wnioski mają charakter rekomendacji i pokazują kierunki rozwoju. Wskazują na potrzebę indywidualizacji pracy z dziećmi, wzbogacenie oferty zajęć indywidualnych z dziećmi uzdolnionymi, doskonalenie nauczycieli w zakresie metod pracy i stosowanych form, zwiększenie etatu logopedy, włączenie do współpracy szerszej grupy rodziców, pedagogizację rodziców, wzbogacenie placówki w sprzęt i pomoce dydaktyczne, monitorowanie losów absolwentów. W zakresie respektowania norm społecznych wskazano na potrzebę kontynuacji podejmowanych dotychczas działań. Wyniki ewaluacji i wnioski są zamieszczane w sprawozdaniach. Ewaluacja we wszystkich obszarach wymagała bardzo dużego zaangażowania dyrekcji oraz wszystkich pracowników. Na podstawie przedłożonej dokumentacji można stwierdzić, że uogólnione wnioski wynikające z ewaluacji zostały wdrożone. Zaplanowano doskonalenie zawodowe nauczycieli w zakresie stosowania metod i form pracy. Opracowano program współpracy z rodzicami "Szkoła dla rodziców". Wnikliwie diagnozowana jest sytuacja rodzinna dziecka. Zwiększono poziom bezpieczeństwa w budynku i podczas spacerów. Zamontowano monitoring, a podczas wyjść poza teren przedszkola dzieci poruszają się w kamizelkach odblaskowych. Śledzone są losy absolwentów osiągających sukcesy. W ramach posiadanych środków placówka wyposażona jest w pomoce dydaktyczne i sprzęt na placu zabaw. Z wnioskami o dofinansowanie pani dyrektor zwracała się do organu prowadzącego. Należy dodać, że przedszkole w środowisku wyróżniają takie działania, jak: założenie biblioteki przedszkolnej, systematyczna współpraca z Domem Dziecka, wyposażenie w domofon podnoszący bezpieczeństwo, zajęcia taneczne prowadzone przez zawodowego tancerza, dostępność wody do picia bez ograniczeń. Powyższe potwierdzają wszystkie analizowane źródła.

Poziom spełniania wymagania: A

Wnioski z ewaluacji:

- 1) W Miejskim Przedszkolu Samorządowym nr 3 w Mławie panuje serdeczna i przyjazna atmosfera sprzyjająca rozwojowi i aktywności dzieci.
- 2) Nauczyciele umiejętnie i z dużym zaangażowaniem wspierają aktywność twórczą i uzdolnienia wychowanków. Dzieci uczestniczą w wielu konkursach zewnętrznych i odnoszą w nich sukcesy. Występują, jako jedyni przedszkolacy w mieście, w imprezie tanecznej "Grand Prix Polski - Mława Open - przegląd tańców".
- 3) Realizacja programów, w tym opracowanych przez nauczycieli, przyczynia się do nabywania przez dzieci podstawowych umiejętności: współdziałania w grupie rówieśniczej, przestrzegania zasad postępowania oraz umiejętności związanych z samoobsługą.
- 4) Infrastruktura budynku i otoczenia oraz wyposażenie zapewniają bezpieczeństwo, a jednocześnie sprzyjają aktywności ruchowej.
- 5) Przedszkole diagnozuje zachowania dzieci oraz podejmuje szereg działań eliminujących zagrożenia i wzmacniających zachowania pozytywne.

Wymaganie	Poziom spełniania wymagania
Obszar: Efekty	
Dzieci nabywają wiadomości i umiejętności	A
Dzieci są aktywne	A
Respektowane są normy społeczne	A

Raport sporządzili:

Jolanta Jasińska

Marzenna Machała-Pniewska

Kurator Oświaty:

